

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

Munkás tanulók.

Bezárultak az iskolák kapui szerte az országban, hogy szellemileg megpihenhessen a tanuló ifjuság.

Ez már második háborus év, mely miniszteri rendeletre a szokottnál korábban zárul be. A megrövidített tanév azonban nem válik a tanuló ifjuság előmenetelének érezhető kárára, mert a miniszter előrelátó rendelete következtében iskoláink buzgó és lelkes tanítói és tanítónői minden erejük megfeszítésével már husvétra bevégezték az egész év anyagát s azóta az összefoglaló ismétlésekkel töltötték a rendelkezésükre maradt időt.

A mai időkben azonban a szellemi pihenés idejét nem szabad a boldog idők «szent hevérdel» napjainak tekinteni.

Nagy nemzeti munka várakozik a tanuló ifjuságra e komoly időkben.

A nagy szünidő hosszú három hónapját okosan és célszerűen kell eltölteni.

Praktikusan kell beosztani a napot, hogy mindenre teljék az időből.

Legyen helye a gondtalan, vidám gyermeki játéknak. Az Isten szabad ege alatt pezsdüljön fel az üde lélek vidám kedélye s az élet savát adja meg a pajzán jókedv üdítő frissége. Teljék idő a testedzésre is, mert a mai nagy idők a 18 éves fiuban katonát kívánnak a haza, a nemzet számára.

A test és a lélek harmoniájára kell törekedni. Legyen meg a nyers erő ellenségeink lesujtására, de legyen meg a lélek rugalmassága a nagy dolgok végrehajtására.

Edzett testü és egészséges lelkü ifjuság biztosíthatja csak végleges győzelmünket adáz ellenségeink felett, kik a harcot a végtelenségig akarják kinyújtani.

E harcban nekünk mindig a jövőre kell gondolnunk.

A győzelem eddig a miénk, azt a jövőben is kell biztosítanunk.

Ne feledjék el derék tanuló ifjaink, hogy ma reájuk nagy kötelességek várnak!..

Kevés itthon a munkaerő, mert a nemzet javarésze a harctereken küzd.

Szükség van ma a serdülő ifjuság komoly munkájára, igazi segítségére is!..

Keressenek és bizonyára fognak is találni a család körében megfelelő foglalkozást. Ne resteljék a munkát. A tisztességes munka nem szégyen. Munkájuk nyomán áldás és a termésnek bősége fakadhat, amire a mostani viszonyok között katonáinknak és nekünk is nagy szükségünk van.

Ha serényen dolgozni is fognak a szünidő alatt, a hazának és a harctéren küzdő apáinknak őszinte elismerése lesz a legszebb jutalom fáradságukért. Ez a munka teszi őket méltókká apáikhoz, akik a hazáért, érettünk és érettük küzdik a gigászi harcot, amely édes hazánk szebb jövőjének alapját veti meg.

És ha majd letelik a három hónapos vakáció s újra megnyílnak a tudományok csarnokai, — azok a tanulók, akik korukhoz és testi erejükhöz mértén a gazdasági munkálkodás terén is megteszik kötelességüket, — azzal a lélekemelő és megnyugtató érzéssel s tudattal léphetik át az iskola küszöbét, hogy ők is hasznos szolgálatot tettek a hazának s nekik is részük volt a dicső győzelem kivívásában.

Egyről-másról.

Bünhődnek az olaszok.

Nemcsak Mindszenten és széles Magyarországon, hanem — úgy hisszük — az egész világon másról most nem folyik a szó, mint a német haditengerészet fényes győzelméről, az angol hadügyminiszter pusztulásáról és áruló szövetségesünk csufos harci kudarcáról.

Bennünket legközelebről a digók érdekelnek, hiszen a mi derék fiaink közül nagyon sokan vannak az olasz harctéren. A mi hős fiaink ércfalát hiába akarták áttörni a taljánok, ez mindenkor csak súlyos veszteségeket okozott nekik, de sohasem sikerült. Sőt amikor az olaszok nagy ünnepséget akartak rendezni a háboru évfordulóján, derék hadaink betörték Itáliába és nemcsak elrontották az ünnepi hangulatot Olaszországban, hanem el is foglalták sorban az összes erődöket és ma már az olasz sikság szélén állanak.

Az olaszok busulnak és menekülnek dél felé, a világ pedig neveti őket. Neveti a „vitéz“ taljánokat, akiknek hősiességéről nem, de gyors lábukról annál inkább meggyőződhetett.

Amikor az olaszok megüzenték nekünk a háborut, az egész világ szomorúan tekintett Ausztriára és Magyarországra. Vége lesz hamarosan ennek a két szép országnak. Bécs két hét alatt az olaszoké lesz, három hét múlva pedig a talján ülteti a makaróninak valót a szép Alföldön. Ilyen szép kilátással biztatott bennünket a világ.

Mi pedig mosolyogtunk és neveltünk. Ahelyett, hogy megijedtünk volna. Tudtuk, hogy mi lakik bennük. El voltunk arra készülve, hogy a derék taljánok csak az alkalmat várják, hogy bennünket orvul megtámadjanak és amikor az egész világ reánk támadt, ők is kivonták törüket és hátba támadták a Monarkiát. Azt hitték — a digók, hogy ők vitézek, hogy ők hősök és reggelire megeszik Ausztriát és Magyarországot.

Hát csak gyertek — mondtuk — előbb vagy utóbb ugyanis el kellett volna ennek következni. Csak meg ne bánjátok!

Már bánják az olaszok tettüket. Már sirnak. Nem tudták szegények, hogy a botnak két vége van. Nem tudták szegé-

nyek, hogy még mi is élünk. Azt hitték, hogy D'Annunzio szavaira leomlanak Bécs falai.

Neki mentek a falnak. Erről ők nem tehetnek. Minek oly erős a fal? Miért nem volt mézeskalácsból? Azt talán meggették volna.

Katonáink az olasz sikság szélén állva, arra a makarónira gondolnak, melyet az olaszok akartak ültetni az Alföldön és valószínűleg fejébe verik a taljannak, hogy nem oda Buda, él magyar, áll Buda még.

Milyen lesz a termés?

Tekintetünk az égen és a szántóföldeken. Mindig azt tesszük, milyen lesz az időjárás és milyen lesz a termés? Az időjárás az utóbbi időben megváltozott. Kevesebb az eső, több a verőfényes nap. A Tisza szépen lepadt és a szántóföldekről is eltűnt a víz. Az arcunk egyre mosolygósabb lesz, mert a szép időben fejlődik a vetés és a kukorica mesésen kel.

Egy hónap választ még el bennünket az aratástól. Ha tulságos sokat nem is várunk, viszont nincs okunk kétségbeesni sem. Lesz minden elegendő. Buza, árpa, kukorica szépen mutat, a szőlőnek sem nagyon ártott a fagy. Borunk is lesz.

Nem kell tehát attól félnünk, hogy éhen halunk. Ha ellenségeink látnák földünket, kétségbeesnének, mert meggyőződnének arról, hogy bennünket sem fegyverrel, sem pedig kiéheztetéssel legyőzni nem lehet.

A disznó-árak.

Az utóbbi időben fontos ujságot sugdosnak egymásnak az emberek. Az élő sertések árát a kormány maximálni fogja. Itt az idő, most, vagy soha! — üdvözlöttük a hirt és most várjuk, türelmetlenül várjuk, hogy a hír valóra váljék.

Régen kellett volna már a sertések árát maximálni, mert hihetetlen magasra szökött az. Ma egy kis malacért szőlőt, nagy malacért házat, disznóért pedig birtokot lehet vásárolni. Akinek négy süldő sütkérezik az udvarán, az nemcsere né Péter szerb királlyal sem, aki elvégre is király, ha trón nélkül is, de nincs neki vagyontérő négy süldője.

Ha megmaximálja a kormány a sertések árát, talán nekünk, szegény halandóknak is reményünk lehet arra, hogy egy malacoeska rőfög majd az udvarunkon és a télre gondolva, talán arcunk is mosolygósabb lesz és ha nem is mindennap, de néha napján mégis csak kerül hus az asztalra.

A termés lefoglalása

A gabona zár alá vételéről és a beszerzés szabályozásáról intézkedő miniszterelnöki rendelet, amelynek várása országszerte a legizgalmasabb találgatásra adott okot, megjelent immár a hivatalos lapban. — Ezt a rendeletet ugyanis olyan hírek előzték meg, amelyek egyáltalán nem voltak biztatóak, mivel arról is volt szó, hogy nemcsak hogy a magánháztartások nem szerezhetik be gabona-szükségleteiket, hanem hogy még a termelő sem tarthat meg magának annyit, amennyinek fogyasztása háztartása részére eddig engedélyezve volt.

A kormány bölcsesége elhárította fejünk fölül ezt a veszedelmet és jólesően állapíthatjuk meg, hogy a rendelet minden tekintetben kielégíti a közönség igényeit. Nemcsak az emberi táplálkozásra való gabonáról gondoskodhatik mindenki, hanem zabról és árpáról a lovak részére. Tengeriről még nem intézkedik a rendelet, valamint a gabona árát sem szabja meg meg és az előre való vásárlás csak olyan áron történhetik, amilyent egy később következő rendelet fog szabni.

A 22 §-ra terjedő rendeletből röviden közöljük a közönséget legjobban érdeklő részeket az alábbiakban:

Minden termelőnek 1916 évi buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zab termése a közlélmelés és a közszükséglet célszerű biztosítása érdekében zár alá helyeztetik

és a felől a termelő a jelen rendelet érvényességének ideje alatt csak a jelen rendeletben megszabott korlátok között rendelkezhetik.

Aki maga nem termelő, vagy akinek saját házi és gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi, az 1916. évi október hó 15 napján a főszolgabíró által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján jogosítva van a saját házi szükségletére búzát, rozst, kétszerest, kölest és árpát, gazdasági szükségletére pedig búzát annak a községnek területén, ahol lakik, készáruvétel útján minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni; a főszolgabíró által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján pedig jogosítva van ugyancsak 1916 évi október hó 15 napjáig a saját gazdasági szükségletére bármely törvényhatóság területén rozst, kétszerest, kölest, árpát és zabot készáruvétel útján minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni.

A jelen rendeletben említett terményekkel és lisztel el nem látott lakosság megfelelő ellátásának biztosítása az illetékes miniszterek által egyetértőleg kiadandó közelebbi utasítások szerint a törvényhatóságok feladata, amelyek az e célra szükséges terményeket és lisztet a Hadi-termény részvénytársaságtól szerzik be.

Az előbbi bekezdésben említett célra, valamint a közérdekből vagy kiviteli célokra egyébként szükséges gabonamennyiségek beszerzéséről a Haditermény részvénytársaság gondoskodik.

A jelen rendeletben említett terményeket bármely malomvállalat (kereskedelmi, vámórló, gazdasági malom stb) csak akkor fogadhat el őrlésre, darálásra, zuzásra, hántolásra és bárminő egyéb feldolgozásra, ha az őrltető fél a részére, a községi előjáróság által erre a célra díjtalanul kiállított tanusítvánnyal bizonyítja, hogy az illető mennyiséget házi és gazdasági szükségletére jogosan használhatja fel terméséből, vagy azt a jelen rendelet értelmében jogosan szerezte.

Más tavasz volt...

Más tavasz volt hajdan...
nem olyan, mint most van,
Hogy csak vérvirág nyit,
bánatbimbó pattan.
Akkor vittem is én
virágot te néked
S ha most nem viszek,
szerelmünk, ne félted —
Nem olyan tavasz van,
mint milyen volt akkor,
Hiszen reng a világ
gyilkos véstől, harctól;
Kik e vészbe, harcba
győztesen megállnak,
Minden szál virág kell
a hős katonáknak,
Magyar katonáknak.

Más tavasz volt hajdan...
nem olyan, mint most van...
Csak öreg ember járt
támaszkodva bottal —
Most, hogy viselhetnél
kebleden virágot,
Amikor az utcán
csapatáit látod
Sápadt arcu, fáradt,
csendes embereknek,
Aki semmi véstől
vissza nem rettentek
És most mankóval is
óvatosan járnak —
Kell a virág nekik,
rokkant katonáknak,
Magyar katonáknak.

Más tavasz volt hajdan...
nem olyan, mint most van...
Pengett a sarkantyú,
csörgött a kard hosszan,
Akármerre jártunk,
sétatéren, korzón;
De jött a vész, mindent
szivtelen elorzón —
S ott hervad az öröm
most a sok spítáiban,
Asszony mért hivalg hát
kebelén virággal?
Kik rabjai győtrő
kórnak, kinos láznak:
Adja inkább nekik,
beteg katonáknak,
Magyar katonáknak.

Más tavasz volt hajdan...
Kikeletkor zölden
Álltak már a sirok
kint a temetőben.
Ennek a tavasznak
nincs ereje hozzá,
Hogy azt a sok friss sirt
mindet diszbe vonná,
Ami ott domborul
egymás mellett sorba,
Mennyi drága élet
szállt alá a porba!..
Legszebb helye, ott van
most minden virágnak
Sirjain a hazáért
halt katonáknak,
Magyar katonáknak!

Honthy István.

HIREINK

KÖZL

— **Pünkösdi ünnepély.** A Mindszenti iparos leányok Mária-Kongregációja 1916 évi június 11-én, azaz Pünkösöd vasárnapján a „Károly-ovoda” fedett nyári helyiségében ünnepélyt rendez, a következő műsorral: 1. Jöjj el Szent Lélek Isten. Éneklő a Kongregáció. 2. Elnöki megnyitó. Tartja: Szilvássy Sándor, plébános. 3. Szózat a Mindszenti leányifjúsághoz. Mondja Gémes Eszti. 4. Fel, magyar! Zászlódal, éneklő a kongregánisták. 5. „Ha majd elindultok...” Szavalja Kenderesi Erzsike. 6. „A Kárpátoknak bércei ormán...” Éneklő a kongregánisták. 7. Nőegylet. Tréfás színjáték, egy fevonásban. Személyek: Duci: Gyenes Juliska, Lili: Mészáros Mariska, Katica: Kenderesi Erzsike, Manci: Bognár Mariska, Ilus: Gémes Etelka, Mici: Kardos Mariska, Sári: Szimcsák Erzsike, Zsuzsi: Szimcsák Teruska, Böske: Elhardt Erzsike, Rózsi: Ludányi Erzsike, Dusika: Kispál Etelka. 8. Két háborus ének. Előadják a kongregánisták. 9. Fohász szent Margithoz. Szavalja: Gyenes Juliska. 10. „Béke királynője”. Szavalja: Szimcsák Erzsébet. 11. Vendégvárás. Színjáték, 1 fevonásban. — Személyek: Mama: Sztancsú Mariska, Margit: Mészáros Mariska, Rudi: Mészáros Lajos, Ella: Kenderesi Eszti, Rózsi: Kardos Mariska, Boriska: Mezei Veronka, Klári: Bognár Mariska, Jolán: Gémes Etelka, Szobalány: Elhardt Erzsike. 12. Műdalok. „Kard és Rózsa” Király Ernőtől. „Azért, hogy én szegény vagyok” — „Leégett egy árva viskó”. Fráter-nóták. Éneklő a kongregánisták. Helyárak: I. hely 1 K 60 f, II. hely 1 K 20 f, III. hely 1 K, Állóhely 60 f. Mindkét nembeli ifjúság 12 éven felül 40 fillért, gyermekek a helyárak felét fizetik. Jegyek előre válthatók Horváth Antal papirkereskedésében. Az ünnepély délután 4 órakor kezdődik. A felülfizetéseket részben könyvtára, részben pedig a hadiárva javára köszönettel fogadja s hírlapilag nyugtázza a Mária-Kongregáció.

— **Június 15.** Ezt a napot tüzte ki végső jegyzési határnapul a postatakarékpénztár igazgatósága a negyedik hadi-kölcsönre. A hátralévő idő tehát rövid, s így a közönségnek ismételtlen figyelmébe ajánljuk, hogy a postamesternél eszközölje mihamarabb jegyzéseit. A postamester bármikor szívesen áll a jegyző felek rendelkezésére.

— **Mekkora a világháboru haterete.** A háboru területének minden kiterjedését egy külföldi újság a következőképpen állapítja meg: az angol birodalom összes területe tizenhárom millió angol négyszög-mérföld, Oroszorszáé nyolcmillió és Franciaorszáé négy-millió. Ha ehhez még hozzávesszük Belgiumot a Kongó-állammal, Szerbiát, Montenegrót és Japánországot,

akkor azt látjuk, hogy a szövetségesek területe összesen huszonhétmillió négyszög-mérföld. Ezzel szemben Németország, Ausztria és Magyarország és Törökország területe összesen harmadfélmillió négyszög-kilóméter. Ennélfogva a háboruban levő államok összes területe majdnem harminc millió angol négyszög-mérföld, tehát több mint fele a föld összes felületének, amely valamivel több ötvenmillió angol négyszög-mérföldnél.

— **Miért késnek az oroszországi levelek.** Folyton sok a panasz amiatt, hogy oroszországban levő foglyainktól szabálytalanul jönnek a levelek. Főként a hadifoglyokat gyámolító és tudósító irodát keresik fel a kétségbeesett hozzátartozók; akik néha tíz hónapig nem jutnak hírhez. Földi János dr. miniszteri tanácsos, az iroda vezetője egy újságíró előtt ebben a kérdésben a következő felvilágosítással szolgált: — A viszonyok csakugyan hallhatatlanul rosszak, úgy, hogyha 6—8 hónapig sem jelentkeznek a fogoly, nincs ok aggodalomra. Az orosz vöröskereszt szervezetlen és a cenzorok tulságosan gyanakodók. Mihelyt egyetlen gyanus szót találnak, eldobják a levelet; a nagy távolságról szólva, az is baj, hogy a foglyok lakóhelyét gyakran változtatják. — Egyik fogoly transzportot a másikkal cserélik fel, hogy új fogoly szállományok érkeztek. — Stokholmban sok üdvös megállapodás történt, de az orosz megbízottak azokat csak úgy vállalták, ha a kormányuk ahhoz hozzájárul. Az orosz kormány azonban december óta még mindig nem nyilatkozott. Az bizonyos, hogy a csomag- és a pénzküldeményeket ma már sokkal rendezebben szállítják és pontosabban szolgálják ki a közönséget.

— **Szegvár község a felvidéki falvakért.** (Folytatás) Nagy Ferenc s. jegyző gyűjtőívén adakoztak: Nagy Ferenc s. jegyző 2, Szarvás István községi irnok 2, Heuzel Józsefné 1, Vigh István 1, Judik István 2, Földvári Mihály 2, S. Szabó István 10, Szarvas Anna 1, Gálik György 2, Harnus Ignác 1, Hirn Antal 1, Kalmár János 1, Hatvani Endre 2, Handelsmann Ibolya 1, Vigh Istvánné 2, Szarka Mátyásné 1, Muzsik András 1, Bihari Pál Györgyné 2, Töröcsik Józsefné 1, Bélteki Mihály 1, Bihari Istvánné 2, Szőke Györgyné 1, Pikali Mihályné 1, Gajda Ignác 1, Ágoston Imre 2, Sáfrány Nándorné 2, Kovács Jenőné 1, Bihari Józsefné 1, Csányi Ferenc 2, Kohn Albert 1, Berezvai Franciska 2, Mattyasovszkyné 1, Bús Erzsébet 2, Gila Lászlóné 1, Kozák Jánosné 1, özv. Bacsá Józsefné 1, Schmieder János 1, Kozma Ferenc 1, Vigh János 2, Pásztai Jánosné 1, özv. Deák Mátyásné 1, Gajda Ferenc 1, Lantos Mihályné 1, Nagy Mária 2, id. Szőke Ferenc 1, Tapodi Mihályné 1, Banka Lajos 1, Bárány Józsefné 1, idős Vida János 2, Lucza Antalné 1, Vigh Margit 1, Száraz János 1, Bónus Ignác 2, özv. Kohn Vilmosné 1, Katona István (Kovács) 1, N. N. 2, Óze Mihályné 1, Tóth Balázné 1, Marsovszky Mihály 5, Gémes József 2, Bihari Rókus 1, Tábit Lajos 2, Nagy Ignác 2, özv. Konez Jánosné 1, Schlüsler Sándorné 1,

Gajda Ilonka 2, Pusztai Pál 2, Gregus István 1, Polyák Vendel 1, Nagy Mátyás 1, Béres Ádám 1, Farkas Mátyásné 1, Vangel Kálmánné 1, Csúrka Ferencné 2, Levendovits Jánosné 2, Szőke Teréz 1, Somogyi József 1, Kovács Erzsébet 1, Pongrácz György 2, Pongrácz István 1, Vida Mihály 1, Függetlenségi Kör 4, özv. Deák Mátyásné 2, özv. Mezei Jánosné 2, 48-as Nép-Kör 1, Gémes János 1, Száraz Mátyás 2, öreg Szőke János 5 korona. Mihály Józsefné 40, Berkecz Józsefné 60, özv. Ángyánné 20, Szunyi Béláné 20, Czibulya Flóriné 10, Molnár Piros 30, Huszka Izabella 40, Bihari József 60, Ternai Jánosné 30, Mészáros Lajosné 40, Pfeifer Péterné 40, Kosztolányi Ignácné 20, Salánki Mihályné 60, Farkas Mihályné 40, Hegyi György 20, Magyar Veron 50, Csáky Lajosné 50, Bogó Kálmánné 30, Czillik Mihályné 40, Óze Joáchimné 30, Gyenes Mihályné 20, Bihari Istvánné 20, Domonkos Mátyásné 20, Musti Józsefné 70, özv. Pásztai Mihályné 20, Vékony Sándor 40, Kovácsik Veron 40 fillér. Összesen: 145 korona 60 fillér.

— **Vágatási tilalom.** A földmivelésügyi miniszter a kormány rendelkezése alapján üszőbornyuk, három évesnél fiatalabb üszők s hasas tehének levágását újból tiltja és ezen tilalomnak érvényt szerzendő, elrendelte, hogy minden emberi fogyasztásra szánt szarvasmarhát a husvizsgálónak közreműködése és annak alapján megadott engedély alapján szabad csak levágni. Kivételt ez alól csak kény-

szervágás esete képez. A husvizsgáló köteles az üsző bornyuk, hasas tehének és 3 évesnél fiatalabb üszők levágását megakadályozni. A rendelet ellen vétők kihágást követnek el és megfelelőképen büntetve lesznek, az engedély nélkül levágott állat husa pedig elkobzandó.

— **Nyolc fillér lesz a gyufa.** Valamikor a jóvilágban 16 fillérért, esetleg 18 ért kaptunk 10 doboz gyufát. Mióta a háboru kiütött, azóta a gyufa ára, mint minden más cikk ára, rohamosan emelkedik. Előbb 3, majd 4, legutóbb már 5 fillérré szökött a gyufa ára. Szép esendesen, fillérről fillérre ment az emelés, nem szólt senki semmit, hát emelték az árakat. Most, mint értesülünk, csak pár napig tart a boldog idő, hogy 5 filléres gyufával gyujthatunk rá, aztán nem is hat, hanem egyszerre 8 fillérré szökök fel a gyufa ára. Ez már megbotránkozó dolog. Montenegróban mikor semmiféle bevétel nem volt és ahol egyáltalán nincs gyufagyár, 30 fillér volt egy doboz gyufa ára. Mikor a mi csapataink bevonultak, rendezték ezt a kérdést és a mi hadvezetőségünk 10 fillérben állapította meg a gyufa árát. Azóta 10 fillérért adják a gyufát. Ime Magyarországon, ahol gyufagyárak vannak, pár hónap kell még csak és túlhaladjuk a montenegrói árat. Talán 5 fillér mégis elég volna.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

HORVÁTH ANTAL

Nyomatott Horváth Antal grafikai műintézetében.

TELJESEN ÚJ MŰTEREM
MODERN BERENDEZÉS!

ÉLETHŰ

FÉNYKÉPEKET

MŰVÉSZIES
KIVITELBEN
KÉSZITEK!

HORVÁTH ANTALNÉ
MINDSZENT

Papiráruk és írószeresek
nagy raktára.

Művészies
Nyomtatványokat
a háboru tartama alatt is
versenyképes áron szállitok.

HORVÁTH ANTAL
MINDSZENT.